

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj/019-31/2012.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa az Ács-Szabó Katalin ügyvezető által képviselt **Net Telefonkönyv Kft.** (Budapest) eljárás alá vont vállalkozás ellen megtévesztő reklám tilalmának feltételezett megsértése miatt indult eljárásban meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács (a továbbiakban: Versenytanács) megállapítja, hogy a Net Telefonkönyv Kft. a 2011. március 8-tól 2011 szeptemberéig terjedő időszakban megtévesztő reklámozási gyakorlatot folytatott, amikor a potenciális ügyfelekhez eljuttatott küldeményei azt a látszatot keltették, hogy azok egy már megkötött szerződés alapján kibocsátott számlák.

A Versenytanács kötelezi a Net Telefonkönyv Kft.-t egymillió négyszázezer (1.400.000,-Ft) bírság megfizetésére, amelyet a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlájára köteles megfizetni.

Ha a kötelezett fizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság, az eljárási díj, illetve a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal elrendeli a határozat végrehajtását.

Az eljáró versenytanács jelen határozat kézhezvételét követő 8. nap elteltét követően megtiltja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címzett, de a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsánál benyújtott, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresetlevélben lehet kérni. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, amely kérelmet az ügyfél a keresetlevélben terjesztheti elő.

I n d o k o l á s

I.

A vizsgálat megindításának körülményei

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) észlelte, hogy a Net Telefonkönyv Kft. (a továbbiakban: Net Telefonkönyv Kft. vagy eljárás alá vont) 2011-ben díjbekérő számlát és ahhoz kapcsolódó mellékletet küldött vállalkozások számára, mely melléklet az adott vállalkozás www.nettelefonkonyv.hu weboldalon történő megjelenítésére vonatkozó információkat és a szerződési feltételeket tartalmazta, a kiküldött levelek kapcsán azonban kérdéses, hogy a címzettek tisztában lehettek-e azzal, hogy nem áll fenn szerződésük a szolgáltatás tárgyában.
2. A fenti magatartással a Net Telefonkönyv Kft. valószínűsíthetően megsértette a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Grt.) 12. §-ának (1) bekezdését.
3. A versenyfelügyeleti eljárás kiterjed az eljárás alá vont nyilatkozatai¹ szerint 2011. év I. félévében induló, az eljárás kezdő időpontjáig (2012. március 6.) tartó, a vállalkozások adatainak a www.nettelefonkonyv.hu weboldalon történő megjelenítésére vonatkozó reklámok vizsgálatára.

II.

Az eljárás alá vont

4. A Net Telefonkönyv Kft. 2011 március 8-án² kezdte meg a tevékenységét, az általa létrehozott www.nettelefonkonyv.hu internetes portálon.
5. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálat rendszeréből 2012. november 26-án lekért cégmásolat, illetve cégkivonat szerint az eljárás alá vont vállalkozás tevékenységei között megtalálhatóak többek között az alábbiak: telefoninformáció, egyéb információ-technológiai szolgáltatás, adatfeldolgozás, webhoszting szolgáltatás, világháló-portál szolgáltatás, máshova nem sorolt egyéb információ szolgáltatás.
6. A Net Telefonkönyv Kft. 2011. évi éves beszámolója szerint nettó árbevétele 14.887.000 Ft. Az ezzel egyező, az eljárás alá vont bankszámláin a vizsgált időszakban jóváírt, a vizsgált magatartásból származó bevételre vonatkozó adatokat a Vj-19-005/2012. és Vj-19-008/2012. sz. irat tartalmazza.

III.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

7. A vállalkozások törekednek arra, hogy elérhetőségeik, a termékeiről, szolgáltatásairól szóló ismertetések minél hatékonyabban és minél szélesebb körben jussanak el a potenciális

¹ Vj-19-13/2012 ; Vj-19-21/2012 sz. adatszolgáltatások

² Vj-19-13/2012 sz. adatszolgáltatás.

ügyfélkörhöz. Ennek egyik eszköze a vállalkozásra vonatkozó információkat elérhetővé tevő online adatbázisokban, telefonkönyvekben való megjelenés.

8. Magyarországon több vállalkozás kínálja az online szakmai cégbázissal kapcsolatos szolgáltatásait.

9. Az eljárás alá vont működteti a www.nettelefonkonyv.hu internetes portált.

10. A www.nettelefonkonyv.hu weboldalon történő megjelenés ára 25.000 Ft, amely egy egyéves megjelenést biztosít. A megkötött szerződés esetében a szerződés csak az 1 éves időtartam lejártakor szűnik meg. Amennyiben a szerződés 1 éves időszakán belül az ügyfél szeretné a szerződést megszüntetni, akkor az eljárás alá vont nyilatkozata szerint akár szóban, akár írásban lehetősége van ezt megtenni, amely következtében a cég az adatbázisból törlésre kerül.

11. A weboldalon történő megjelenésre vonatkozó szerződés annak megrendelő által történő aláírásával vagy ráutaló magatartással (az ellenérték kiegyenlítésével) jön létre. Amennyiben az ügyfél a szolgáltatási díjat átutalja (azaz a számlát kiegyenlíti), akkor utóbb kerül sor az elszámolható számla kiállítására. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint (fizetési) emlékeztetőt csak azon ügyfelek részére küld, akik visszaküldték a szerződést aláírva, de nem utalták át a díjat.

12. Az eljárás alá vont a tevékenysége megkezdésekor jelentős számú cég adatát vásárolta meg. Az üzletfelekkel a kapcsolatfelvétel postai úton, telefonon, illetve e-mail-ben történik.

13. A cégek postai úton történő megkeresésekor a megkeresett cég

- egy „pro forma számla” vagy „díjbekérő számla” nevű dokumentumot,
- valamint az alapadatait³ tartalmazó iratot („szolgáltatási szerződés” elnevezésű dokumentum), és
- a szerződési feltételeket (a szolgáltatási szerződés hátoldalán) kapta meg.

14. Az előfizető cég a „szolgáltatási szerződésben” szereplő adatokkal jelenik meg a www.nettelefonkonyv.hu weboldal adatbázisában, továbbá az eljárás alá vont linkelési lehetőséget biztosít az ügyfél weboldalára.

15. A „Díjbekérő számla” vagy „pro forma számla”⁴ elnevezésű, megjelenésében számlának látszó, fejrészeben mind a Net Telefonkönyv Kft., mind a címzett – „vevő” megnevezéssel – adatait tartalmazó egyoldalas dokumentum kitöltött „számlaszám”, „számla kelte”, fizetési határidő”, „teljesítés időpontja” és „fizetés módja” rovatokat tartalmaz, majd megadja a szolgáltatás „megnevezése”, „mennyisége”, „egységára”, „nettó Ft”, „áfa %”, „áfa Ft” és „VTSZ/SZJ” rovatokat, melyekben a 6209 Regisztráció – Egyéb információ-technikai szolgáltatás fejében az eljárás alá vont által beírt fizetendő összeg⁵ szerepel. A „díjbekérő számlán” jól olvasható az eljárás alá vont pecsétje és az alatt valamilyen kibetűzhetetlen aláírás látszik. A „díjbekérő számla” alján az alábbi szöveg olvasható: „A 'díjbekérő számla'

³ Ezek az adatok a következők: cégnév, székhely, számlázási cím, tel, fax, e-mail, web, céginformáció, kulcsszavak, cégkategória

⁴ A díjbekérő számla és pro forma számla másolata a Vj-19-13/2012. sz. adatszolgáltatás 1. sz. mellékletében található.

⁵ A fizetendő összeg eltér attól függően, hogy a szolgáltatás alapösszegére vagy pedig a pozicionálásra vonatkozik a számla. A szolgáltatás értékére vonatkozó adatszolgáltatást a Vj-19-13/2012. sz. irat tartalmazza

Áfa visszaigénylésre nem alkalmazható. A díjbekérő számla minden tekintetben megfelel a hatályos jogszabályoknak!”

16. Az eljárás alá vont 2011. május 27-étől alkalmazta a „pozicionálási szerződés” elnevezésű dokumentumot, és egyben a szerződési feltételeket is megváltoztatta. A változás elsősorban a késedelmes fizetés, illetve az adatszolgáltatás körében jelent pontosításokat.⁶ A pozicionálási szerződés alapján lehetőség nyílt a kulcsszó kiemelésre, további 23 700 Ft ellenében.

IV.

Az eljárás alá vont álláspontja⁷

17. Az eljárás alá vont kifejtette, hogy betartja a rá vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, különös tekintettel a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 3. §-ában foglaltakat. Az eljárás alá vont továbbá mindenek előtt fontosnak tartja a jogszerűtlenül működő cégektől való megkülönböztetést.⁸ Vele ellentétben számtalan olyan cég jelent meg a piacon, amelyik visszaélt a fogyasztók bizalmával, rövid ideig működtek, nem szolgáltattak, jogszerűtlenül működve kihasználták az MTT Magyar Telefonkönyvkiadó Kft. márkáit.

18. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint ha az ügyfél az utalástól számított 8 napon belül jelzi, hogy tévesen fizetett, a szerződést kérésére megszüntetik és visszautalják a pénzt. Erre eddig 6 alkalommal került sor.

V.

Jogi háttér

Irányadó jogszabályok

19. A Grt. 2. §-a szerint a Grt.-nek a megtévesztő reklámra vonatkozó rendelkezéseit csak annyiban kell alkalmazni, amennyiben a reklám címzettje kizárólag vállalkozás vagy önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró nem természetes személy.

A Grt. 3. §-ának d) pontja szerint a *gazdasági reklám* olyan közlés, tájékoztatás, illetve megjelenítési mód, amely valamely birtokba vehető forgalomképes ingó dolog – ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket – szolgáltatás, ingatlan, vagyoni értékű jog értékesítésének vagy más módon történő igénybevételenek előmozdítására, vagy e céllal összefüggésben a vállalkozás neve, megjelölése, tevékenysége népszerűsítésére vagy áru, árujelző ismertségének növelésére irányul.

A Grt. 3. §-ának h) pontja szerint *megtévesztő reklám* minden olyan reklám, amely bármilyen módon – beleértve a megjelenítését is – megtéveszti vagy megtévesztheti azokat a személyeket, akik felé irányul, vagy akiknek a tudomására juthat, és megtévesztő jellege miatt befolyásolhatja e személyek gazdasági magatartását, vagy ebből eredően a reklámozóéval azonos vagy ahhoz hasonló tevékenységet folytató más vállalkozás jogait sérti vagy sértheti.

⁶ Vj/019-013/2012 1. sz. melléklet

⁷ Az eljárás alá vont nyilatkozatai a Vj019-13/2012., Vj019-18/2012. és Vj019-21/2012. számú iratok tartalmazzák.

⁸ Vj/019-013/2012. sz. adatszolgáltatás 2. pontja

A Grt. 3. §-ának j) pontja szerint a *reklám címzettje*, aki felé a reklám irányul, illetve akihez a reklám eljut.

A Grt. 3. §-ának r) pontja szerint *vállalkozás*, aki önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével összefüggő célok érdekében jár el.

A Grt. 12. §-ának (1) bekezdése szerint tilos a megtévesztő reklám.

A Grt. 12. §-a (2) bekezdése szerint a reklám megtévesztő jellegének megállapításakor figyelembe kell venni különösen a reklámban foglalt azokat a tájékoztatásokat, közléseket, amelyek

a) az áru jellemző tulajdonságaira,

b) az áru árára vagy az ár megállapításának módjára, valamint az áru megvételének, illetve igénybevételének egyéb szerződéses feltételeire, továbbá

c) a reklámozó megítélésére, így a reklámozó jellemzőire, az őt megillető jogokra, vagyona, minősítésére, elnyert díjaira vonatkoznak.

A Grt. 12. §-ának (3) bekezdése szerint a (2) bekezdés a) pontja alkalmazásában az áru jellemző tulajdonsága különösen az áru kivitelezése, összetétele, műszaki jellemzői, mennyisége, származási helye, eredete, előállításának vagy szolgáltatásának módja és időpontja, beszerezhetősége, szállítása, alkalmazása, a használatához, fenntartásához szükséges ismeretek, adott célra való alkalmassága, a használatától várható eredmények, veszélyessége, kockázatai, egészségre gyakorolt hatásai, környezeti hatásai, energiafelhasználási ismérvei, tesztelése, ellenőrzöttsége vagy annak eredménye.

A Grt. 23. §-ának (1) bekezdése értelmében a Grt.-ben foglalt rendelkezések megsértéséért – a (2)-(7) bekezdésben foglalt kivételekkel – a reklámozó, a reklámszolgáltató és a reklám közzevője is felelős. Az e rendelkezések megszegésével okozott kárért a reklámozó, a reklámszolgáltató és a reklám közzevője egyetemlegesen felel.

Ugyanezen szakasz (6) bekezdése értelmében a Grt. 12. §-ában és a 13. §-ában foglalt rendelkezések megsértéséért a reklámszolgáltató, illetve a reklám közzevője csak annyiban felel, amennyiben a jogsértés a reklám megjelenítési módjával összefüggő olyan okból ered, amely nem a reklámozó kifejezett utasítása végrehajtásának a következménye.

A Grt. 24. §-ának (3) bekezdése szerint a Grt. 12. §-ában foglaltak megsértésének megállapítása a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozik.

A Grt. 28. §-ának (1) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal eljárására a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) III. fejezetének rendelkezéseibe ütköző magatartásokkal szembeni eljárásra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni, a Grt.-ben meghatározott eltérésekkel.

20. A Tpv. 77. § (1) bekezdés d) pontja szerint az eljáró versenytanács megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, és a Tpv. 78. § (1) bekezdése alapján bírságot szabhat ki a (2)-(6) bekezdésekben írt szempontok és korlátok figyelembe vételével.

Releváns versenytanácsi döntések

A Versenytanács egyes megállapításai a 2008. szeptember 1-je előtt indult versenyfelügyeleti eljárásokban

21. A Versenytanács 2008. szeptember 1. előtt a Tpv. III. fejezetében foglaltak alapján bírálta el a hasonló tényállásokat, mivel a Tpv. akkori széles „fogyasztó” fogalma egyaránt felölelte a jelenlegi „fogyasztó” és „üzletfél” fogalmakkal jelölt személyi kört. Röviden összegezve három jogerős határozat⁹ jelen ügyben releváns megállapításait, leszögezhető, hogy már a korábbi versenytanácsi gyakorlat is konzekvensen jogsértőnek tekintette az olyan

⁹ Vj-61/2005., Vj-90/2005., Vj-18/2006.

üzleti módszert, amelyben a postai küldemény ajánlat jellege rejtve maradt a fogyasztók előtt, mert az a látszat keletkezett, hogy a számla egy korábban már létrejött jogviszony keretében került megküldésre. A vállalkozások fogyasztók irányába tanúsított magatartása nem alapulhat azon az elven, hogy az ésszerűen eljáró fogyasztónak (eleve) tüzetesen ellenőriznie kell a vállalkozás küldeményeit, tájékoztatásait. Egy ilyen elvárás a fogyasztókra helyezné a vállalkozás jogsértő magatartása elhárításának terhét, illetve azt tételezné fel, hogy a fogyasztóknak eleve kételkedniük kell a részükre megküldött küldeményekben. Nem szolgálhat a vállalkozások versenyjogi mentesülésére az arra történő hivatkozás, hogy a fogyasztó kellő távolságtartással kezelje a küldeményeket, a fogyasztó járjon el ésszerűen, a fogyasztó tegyen meg mindent annak érdekében, hogy mindig mindent ellenőrizzen. Ez a szemlélet magában hordozza a tisztességes verseny egyik alapelemének, a bizalomnak, a piaci szereplők magatartásának tisztességes voltába vetett hitnek az intézményesített megkérdőjelezését.

A vállalkozásoknál külön részleg foglalkozik az ajánlatokról való döntéssel és a számlák kifizetésével. Az előbbi kétség kívül megfontolást, vezetői döntést igényel, míg az utóbbi pusztán technikai feladat. Fentiek folytán kiemelt szerepet kap az, hogy egy céghez beérkezett irat annak melyik részleghez, illetve melyik döntési szintre kerül. Abban az esetben, ha egy ajánlatot számlának tekintenek, bizonyos automatizmusok indulnak be, és az ajánlathoz csatolt fizetési szelvény – mint a feltételezett szerződéses viszonyból eredő számla – kifizetésre kerül.

A Versenytanács egyes megállapításai a 2008. szeptember 1-je után indult versenyfelügyeleti eljárásokban

22. A Versenytanács 2008. szeptember 1-je után a Grt. alapján bíralt el jelen tényálláshoz hasonló esetet a korábban hatályos jogi szabályozás kapcsán kialakult, a Grt. körében is megfelelően irányadó alapelvek felhasználásával. A Versenytanács a jelen eljárás tárgyához hasonló tárgyú korábbi eljárásokban¹⁰ hozott határozatában megállapította, hogy az eljárás alá vont által alkalmazott, a Versenytanács előtt ismert, a potenciális üzletfelekhez postai úton eljuttatott küldemények annak látszatát keltették, hogy egy már korábban megkötött szerződés alapján kibocsátott számlák. A küldemények a figyelem felhívására nem alkalmas módon csak a címzettek által nem szükségszerűen észlelhető kisméretű betűkkel tartalmazták az arról való tájékoztatást, hogy az nem számla, hanem ajánlat. A reklámnak minősülő nyomtatványok formai kivitelezésük egésze révén nem egy reklám, illetőleg szerződéses ajánlat jelleget tükrözték, hanem azt a látszatot keltették, hogy a címzett egy kifizetendő számlát vett kézhez. Az eljárás alá vont által alkalmazott módszer azt eredményezte, hogy a postai küldemény valós jellege (valódi tartalma) rejtve maradt az üzletfelek előtt, s azt a látszatot keltette, hogy egy előzőleg már létrejött polgári jogviszony keretében került megküldésre.

VI. Jogi értékelés

A Grt. alkalmazhatósága

23. Először azt a kérdést kell eldönteni, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlatot mely jogszabály – a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.), a Grt. vagy a Tpv. – alapján kell megítélni.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban megállapítható, hogy címzettjei vállalkozások és olyan természetes személyek, akik önálló foglalkozásukkal és gazdasági

¹⁰ Vj-102/2009., Vj-28/2012.

tevékenységükkel összefüggő célok érdekében járnak el. Fentiekre való tekintettel a vizsgált magatartás nem tartozik az Fttv. hatálya alá.

24. A vizsgált kommunikációs eszközök esetében tehát eldöntendő, hogy ezekkel kapcsolatban a Grt. megtevesztő reklámra, avagy a Tpv. üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalmára vonatkozó rendelkezések alkalmazandóak – tekintettel arra is, hogy a Tpv. 8/A. §-a a két jogszabályhely együttes alkalmazhatóságát kizárja.

A Vj-111/2005. számú ügy felülvizsgálata során a Fővárosi Ítéltábla által hozott, a Versenytanács álláspontja szerint jelen eljárásban is irányadó ítélet szerint a tájékoztatás és a reklám fogalma (...) nem azonos, ekként egybemosva nem is tehetők vizsgálat tárgyává. Az előbbi az utóbbinál tágabb fogalom, azt magában foglalja. A tájékoztatás és a reklám között fontos különbség tehát, hogy nem azonos célt szolgálnak, hiszen a reklám célja nem csupán információátadás, hanem ezen túlmenően egy adott termék igénybevételére vonatkozó vásárlási hajlandóság növelése, vagyis a fogyasztónak a még meg nem lévő konkrét szerződési akaratának kialakítása (Föv. Ítéltábla 2.Kf. 27.121/2007/8.).

A fenti megállapítások figyelembe vételével a Versenytanács álláspontja az, hogy a vizsgált tájékoztatások reklámnak minősülnek a Grt. értelmében, így azokra a Grt. 12. §-a szerinti tilalom alkalmazandó.

A GVH hatáskörének fennállása

25. A Grt. 24. §-ának (3) bekezdése szerint a Grt. 12. §-ában foglaltak megsértésének megállapítása a GVH hatáskörébe tartozik.

A Grt. szerinti értékelés

26. Az eljárás alá vont által megcélzott üzletfelek kizárólag vállalkozások. A vállalkozásoktól és a fogyasztóktól különböző mértékű ésszerűség, tudatosság várható el, mely mérce a vállalkozások esetében magasabb. A Versenytanács álláspontja szerint ugyanakkor a vállalkozásokra jellemző magasabb ismeretek és körültekintőbb eljárás mellett sem elvárható a címzettől, hogy egy számla vagy arra az összetéveszthetőségig hasonlító dokumentum alapján azt feltételezze, hogy azt egy vele szerződéses kapcsolatban nem lévő vállalkozás küldte neki abban bízva, hogy nem fogja észlelni azt, hogy nem is jött létre korábban közöttük szerződés, és esetlegesen a számla (téves) kiegyenlítését követően sem tesz lépéseket a „szerződés” megszüntetése érdekében. Bár az üzletfelektől is elvárható a hozzájuk beérkező dokumentumok figyelmes elolvasása, azonban ez nem mentesíti az eljárás alá vontat azon követelmény teljesítése alól, hogy ne alkalmazzon megtevesztésre alkalmas reklámot. A vállalkozások reklámjai nem alapulhatnak azon az elven, hogy az ésszerűen eljáró üzletfeleknek (eleve) tüzetesen ellenőrizniük kelljen a vállalkozás küldeményeit, tájékoztatásait, reklámjait.

27. A vállalkozásoknál általában külön részleg foglalkozik az ajánlatokról való döntéssel és a számlák kifizetésével. Lényeges tehát az, hogy egy céghez beérkezett irat - a „postabontó” részleg, illetve a postát fogadó és kezelő munkatárs nagyrészt mechanikus tevékenysége alapján - melyik részleghez, melyik szintre kerül. Abban az esetben, ha egy ajánlatot számlának néznek, onnantól kezdve bizonyos automatizmusok indulnak be, s az ajánlathoz csatolt fizetési szelvény – mint a feltételezett szerződéses viszonyból eredő számla – kifizetésre kerül.

28. Jelen esetben a szóban forgó nyomtatvány első része egy egyoldalas dokumentum, amely tartalmaz egy „pro forma számla” vagy „díjbekérő számla” nevű dokumentumot, másik része a címzett alapadatait tartalmazó iratot („szolgáltatási szerződés”) valamint annak

szervződési feltételeket tartalmazó hátlapját. Az eljárás alá vont ajánlata rendkívüli módon hasonlít a számlára, és ezért alkalmas a megtévesztésre, mivel annak a látszatát kelti, hogy az egy már korábban megkötött szerződés alapján kibocsátott számla. Így a Net Telefonkönyv Kft. a már meglévő üzleti partnerség álcája mögé bújva igyekszik ügyfeleket nyerni magának.

29. Egy tájékoztatásban annak ajánlat voltáról minden körülmények között ki kell, hogy derüljön, hogy az egy ajánlat, ellenkező esetben megtévesztésre alkalmas. A Versenytanács rögzíti, hogy az eljárás alá vont által alkalmazott kommunikációs eszközök nem tartalmaztak arra vonatkozó tájékoztatást, hogy a megküldött dokumentumok csak ajánlatnak minősülnek.

30. Az eljárás alá vont nyilatkozataiban¹¹ kifejti, hogy az ügyfelek részére megküldött dokumentumok csupán – fizetési kötelezettséget nem keletkeztető – ajánlatok, azonban erre vonatkozó kifejezett tájékoztatást sem a www.nettelefonkonyv.hu honlap, sem a postai úton megküldött dokumentumok nem tartalmaznak.

31. A címzett figyelmét a fizetési határidő számlán való szerepeltetése is elterelhette arról, hogy még nincs szerződéses viszony közte és a küldemény feladója között.

32. Az eljárás alá vont emellett

- a) nem hívta fel a címzett figyelmét arra, hogy a megküldött dokumentumok célja szerződéskötés kezdeményezése a címmel,
- b) nem tette egyértelművé (pl. a „díjbekérő számla” áthúzásával), hogy a postai küldeményben szereplő „díjbekérő számla” valójában nem számla, az azon szereplő összeget nem kell kiegyenlíteni, az ellenértéket elegendő a szerződés létrehozatalát követően, a „végleges” számla megérkezésekor átutalni.

33. Összegzésként megállapítható tehát, hogy

- a küldemény első és meghatározó helyén a számla szerepel (13. és 28. pont),
- a fizetési határidő megjelölése mint járulékos körülmény tovább erősíti a „számla érkezett” látszatot (31. pont),
- teljes mértékben elmaradt a címzett figyelmeztetése (29. és 30. pont).

34. Mivel az előző pontokban kifejtett körülmények együttes hatására egy elvárható gondosságot tanúsító vállalkozás esetében is fennáll a lehetősége annak, hogy a „számlán” szereplő összeg kiegyenlítése útján – tudomása és szándéka ellenére – szerződést hozzon létre, a számlának álcázott levél olyan reklámnak minősül, amely megtévesztő, s mint ilyen tiltott.

35. Figyelemmel a fentiekre a Versenytanács a Tptv. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján megállapítja, hogy a Net Telefonkönyv Kft. a 2011. március 8.-ától 2011 augusztusáig terjedő időszakban megtévesztő reklámozási gyakorlatot folytatott, amikor a potenciális ügyfelekhez eljuttatott küldeményei azt a látszatot keltették, hogy azok egy már megkötött szerződés alapján kibocsátott számlák. Az eljárás alá vont magatartása a Grt. 12. §-a (2) bekezdésének b) pontjába ütközik, és ezáltal sérti a Grt. 12. §-ának (1) bekezdését.

36. A jogsértéssel érintett időszakot a Versenytanács arra tekintettel állapította meg, hogy az eljárás alá vont tevékenységét mikor kezdte meg (2011. március 8-án), illetőleg nyilatkozata szerint 2011 szeptemberétől nem keresett meg újabb ügyfeleket.

37. Figyelembe véve a Grt. 23. §-a (1) és (6) bekezdéseinek rendelkezéseit és azon tényeket, hogy

¹¹ Vj/019-013/2012. sz. és Vj/019-018/2012. sz. adatszolgáltatások

- jelen esetben a Net Telefonkönyv Kft. részesedett a termékek értékesítéséből származó bevételből, ekként a reklám közzétételére a Net Telefonkönyv Kft. mint reklámozó érdekében került sor, továbbá,
 - a kifogásolt tájékoztatások szövegét a Net Telefonkönyv Kft. alakította ki,
- egyértelműen megállapítható a Net Telefonkönyv Kft.-nek a vizsgált magatartás megvalósításáért fennálló felelőssége.

38. A jogsértés Tpvt. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján történő megállapítása mellett a Versenytanács bírságot szab ki az eljárás alá vonttal szemben a Tpvt. 78. §-ának (1) bekezdése alapján, a bírság összegét a Tpvt. 78. §-a (3) bekezdésének megfelelően meghatározva. A bírság mértékének meghatározásával kapcsolatban kialakult versenytanácsi gyakorlatot a GVH Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2007. számú Közleménye (a továbbiakban: Közlemény) foglalja össze. A Közlemény a Kúria megközelítését figyelembe véve kiemeli, hogy a bírság kiszabásának célja az, hogy a vállalkozásokat visszatartsa a tisztességtelen piaci magatartástól, és egyúttal megteremtse a gazdasági verseny tisztességét. Ez a cél pedig csak olyan mértékű bírsággal érhető el, amely a versenyjogsértést megvalósító vállalkozásnak arányos, de érezhető megterhelést jelentő anyagi hátrányt okoz, s olyan összegű, amely az eljárás alá vontat és más vállalkozást hasonló magatartástól visszatart. A Versenytanács Közleményben összefoglalt gyakorlata szerint a bírság összegének kiindulópontjául szolgálhat a jogsértő tájékoztatással járó költség, vagy a jogsértéssel érintett piacon realizált időarányos árbevétel, amely mértéket a releváns súlyosító és enyhítő körülmények növelhetnek, illetve csökkenthetnek. Ezt követően szükséges annak mérlegelése, hogy az így kalkulált bírságösszeg összességében alkalmas-e a kívánt következmények elérésére.

39. A Versenytanács a bírság összegének megállapítása során, mivel jelen esetben a jogsértő kommunikációk költsége nem ismert, a jogsértésből származó nettó árbevételből indul ki (6. pont).

40. A Versenytanács több súlyosító körülményt azonosított és vett figyelembe:
- a Net Telefonkönyv Kft. a jogsértő gyakorlatot hosszú ideig folytatta (2011. március-augusztus),
 - a Net Telefonkönyv Kft. a jogsértő gyakorlattal a vállalkozások széles körét érte el,
 - magatartása felróható, tekintettel arra, hogy korábban a GVH azonos magatartást már több ízben is jogsértőnek ítélte, a GVH kialakult joggyakorlattal rendelkezik e tekintetben.

41. A Versenytanács enyhítő körülményt nem azonosított.

42. Figyelemmel a fenti körülményekre, illetve a speciális és generális prevenció szempontjaira, az eljáró versenytanács jelen esetben a bírság összegét a törvényi maximum-értékéhez közeli szinten határozta meg.

VII. Egyéb kérdések

43. A GVH hatásköre a Grt. 24. §-ának (3) bekezdésén alapul, illetékessége az ország egész területére kiterjed a Tpvt. 46. §-a alapján.

44. A bírságnak a GVH 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételi számlája javára történő befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő

- az eljárás alá vont neve,
- a versenyfelügyeleti eljárás száma,
- a befizetés jogcíme (bírság).

45. A Ket. 140. §-ának (1) bekezdése értelmében a végrehajtást megindító hatóság vagy a bíróság függesztheti fel a végrehajtást. A Ket. 140. §-ának (3) bekezdése szerint a végrehajtást megindító hatóság a kötelezett kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha a kötelezett a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és a kötelezettet a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották eljárási bírsággal.

46. A Ket. 132. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótlékot köteles fizetni. A (2) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

47. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a GVH megindítja a határozat végrehajtását. Az eljáró versenytanács tájékoztatja a kötelezettet, hogy a Tpv. 90/A. §-ának (1) bekezdése alapján a GVH által kiszabott, teljesítési határidőben meg nem fizetett bírság (valamint a meg nem fizetett bírság után felszámítandó és meg nem fizetett késedelmi pótlék) behajtása iránt a GVH a végrehajtási eljárás megindítását követően haladéktalanul megkeresi az adóhatóságot.

48. Az eljáró versenytanács a határozatot a Tpv. 74. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül hozta meg, mivel tárgyalás tartását az ügyfél nem kérte és a Versenytanács nem tartotta szükségesnek.

49. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2013. április 10.

dr. Dobos Gergely sk.
előadó versenytanácsstag

dr. Miskolczi Bodnár Péter sk.
versenytanácsstag

Váczai Nóra sk.
versenytanácsstag